

Ανεργία και ελαστική εργασία αυξάνονται

του **Δημήτρη Σταμούλη**

Τα νέα πακέτα αντεργατικών μέτρων που έφερε στη βουλή η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και η απόλυτη εργοδοτική ασυδοσία έχουν οδηγήσει σε νέο πογκρόμ κατά των εργαζομένων με μαζικές απολύσεις και νέα λουκέτα σε επιχειρήσεις. Τα πιο πρόσφατα επίσημα στοιχεία προφανώς απέχουν μακράν από τη σημερινή πραγματική εικόνα, αλλά ακόμα και αυτά αποδεικνύουν ότι η ανεργία εξακολουθεί να «θερίζει» το λαό και ειδικά τη νεολαία, ενώ νέα ποιοτικά στοιχεία δείχνουν πόσο ραγδαία έχουν εισβάλει στο προσκήνιο οι ελαστικές εργασιακές σχέσεις .

Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Ιούνιος 2015) κατά το Α' Τρίμηνο του 2015, ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.504.446 άτομα και των ανέργων σε 1.272.541. Το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε σε 26,6%, έναντι 26,1% του προηγούμενου τριμήνου και η απασχόληση μειώθηκε κατά 0,9% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Ομοίως, ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 2,1% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Την αποκαρδιωτική εικόνα συμπληρώνει και η πρόσφατη μελέτη της Icar που παρά το ότι κάνει λόγο για αναστροφή της τάσης μείωσης της απασχόλησης για πρώτη φορά το 2014 και αύξηση κατά 1,6% (Δ' τρίμηνο 2014 σε σχέση με το αντίστοιχο του 2013) και για περιορισμό σε χαμηλότερα επίπεδα το λόγο «άνεργοι/απασχολούμενοι», ο δείκτης -35,2%- εξακολουθεί να θεωρείται υψηλός!

Να θυμίσουμε ότι η εντονότερη μείωση της απασχόλησης σημειώθηκε τη διετία 2011/12 (-9,2% το 2011 και 7,5% το 2012), ενώ το 2013 είχαμε επιβράδυνση κάπως του ρυθμού μείωσης, σε -3,3%. Εξετάζοντας την εξαετία 2008-2014 (Δ' Τρίμηνο), η συνολική απώλεια των θέσεων εργασίας στη διάρκεια της κρίσης έφθασε το εντυπωσιακό μέγεθος του 1,03 εκατ. θέσεων!

Πώς όμως αυξήθηκε έστω οριακά η απασχόληση στο προηγούμενο τρίμηνο; Σε σημαντικό βαθμό είναι αποτέλεσμα της διευρυμένης συμμετοχής εργαζομένων με σχέση προσωρινής εργασίας ή ακόμα και μερικής απασχόλησης. Η συμμετοχή των εργαζομένων με μερική απασχόληση διευρύνθηκε αισθητά την τελευταία τετραετία. Ειδικότερα, το ποσοστό της μερικής απασχόλησης κινείται σταθερά ανοδικά, με συνέπεια να ανέλθει σε 9,9% της συνολικής το Δ' Τρίμηνο του 2014, από 6,5% το Α' Τρίμηνο του 2010. Δηλαδή, ένας στους δέκα εργαζόμενους εργάζεται υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης. Μάλιστα, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των μερικώς απασχολούμενων εξωθήθηκε στη συγκεκριμένη επιλογή διότι δεν μπόρεσε να βρει πλήρη απασχόληση. Ωστόσο, όπως τονίζεται στη μελέτη της Icar, από τις πρόσφατες μεταβολές της απασχόλησης (μειώσεις-αυξήσεις ανά τρίμηνο) προκύπτει ότι, από τις 55.400 νέες θέσεις εργασίας του Δ' Τριμήνου του 2014, οι 49.500 ή ποσοστό 89,3% αφορούν μερική απασχόληση.

Η λεγόμενη «μεταρρύθμιση» των εργασιακών σχέσεων και η «απελευθέρωσή τους» ουσιαστικά έχουν μετατρέψει την αγορά εργασίας σε ... ευέλικτη ζούγκλα, με από αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής των προσωρινά απασχολούμενων. Η αύξηση της προσωρινής απασχόλησης στα πρώτα έτη της ύφεσης (2010-2011) από αρκετούς θεωρήθηκε ως «δικαιολογημένη προσαρμογή» των επιχειρήσεων στην

καπιταλιστική κρίση. Ακολούθησε ένας περιορισμός των προσωρινά απασχολουμένων σε επίπεδα κάτω του 10% το 2012 και στις αρχές του 2013. Για να έρθουμε στη σημερινή εποχή, όπως καταγράφεται νέα επέκταση των σχέσεων προσωρινής απασχόλησης, με εντεινόμενο μάλιστα ρυθμό. Συγκεκριμένα, ενώ το ποσοστό της προσωρινής εργασίας (ως προς το σύνολο των μισθωτών) ανέρχονταν (το Δ΄ Τρίμηνο του 2013) σε 10,1%, στο Γ΄ Τρίμηνο του 2014 ξεπέρασε το 13%, για να περιοριστεί στη συνέχεια σε 11,5% στα τέλη του έτους.

Από τους 1.272.541 άνεργους του Α΄ Τριμήνου του 2015, ποσοστό 42,7% είναι άτομα ηλικίας 30-44 ετών (543,6 χιλ. άτομα), ενώ το 28,5% είναι ηλικίας 45-64 ετών (362,9 χιλ. άτομα). Μεγάλο θύμα της ανεργίας παραμένει η νεολαία και ιδιαίτερα τα άτομα ηλικίας 15-19 ετών και 20-24 ετών. Το ποσοστό ανεργίας στην ηλικιακή ομάδα 15-19 ετών παραμένει το μεγαλύτερο και διαμορφώθηκε σε 59,7% το Α΄ τρίμηνο του 2015, ενώ αντίστοιχα, το ποσοστό ανεργίας στην ηλικιακή ομάδα 20-24 διαμορφώθηκε σε 51% το τρέχον έτος. Να σημειωθεί επίσης ότι το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο (κατά 7,1 ποσοστιαίες μονάδες) από εκείνο των ανδρών. Συγκεκριμένα, το Α΄ Τρίμηνο του 2015 το ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες ανήλθε σε 30,6%, ενώ στους άνδρες σε 23,5% αντίστοιχα. Τέλος, από το σύνολο των ανέργων το 71,6% είναι μακροχρόνια άνεργοι, δηλαδή έχουν να εργαστούν για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, ενώ το 23,2% είναι νέοι άνεργοι, δηλαδή πρόκειται για άτομα που δεν έχουν εργαστεί ποτέ στο παρελθόν.

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 26/07/2015